PROTOCOL VOOR DE PROMOTIEPLECHTIGHEID
November 2024

Hieronder volgt een samenvatting van het protocol.

1. De promotie vindt plaats in het openbaar, ten overstaan van het College voor Promoties/de Promotiecommissie, op het bij de toelating tot de promotie vastgestelde tijdstip.

2. De promoties vinden plaats in de aula van de RUG, Broerstraat 5 te Groningen. Bij onvoorziene omstandigheden kunnen promoties worden verplaatst naar elders.

3. De discussie is een zakelijke academische discussie. Verstoring, anders dan oppositie, vanuit de zaal wordt niet toegestaan.

4. Tijdens de promotiezitting dragen de voorzitter, de promotor(es), de leden en de gasten van de Promotiecommissie de protocollair voorgeschreven kleding, ook als zij digitaal aanwezig zijn:

- Hoogleraren en universitair (hoofd)docenten met ius promovendi indien zij als promotor optreden of deel uitmaken van de promotiecommissie: toga en baret, waarbij verder stemmige donkere kleding wordt gedragen en zwarte schoenen. Indien een overhemd wordt gedragen dient dit een wit overhemd te zijn.
- Overige commissieleden dragen donkere stemmige kleding en zwarte schoenen. Indien voor een kostuum wordt gekozen dient hierbij een wit overhemd te worden gedragen.
- Externe hoogleraren worden uitgenodigd hun eigen toga en baret te dragen. De universiteit stelt tevens een beperkt aantal toga's en baretten voor degenen beschikbaar die een toga mogen dragen.
- Voor promovendi en de twee paranimfen geldt passende feestelijke kledij. Dit is bijvoorbeeld een rokkostuum met wit vest en strik of ‘national costume’.

5. Voorafgaande aan de promotieplechtigheid komt het College voor Promoties, onder voorzitterschap van de rector magnificus of diens plaatsvervanger, voor overleg bijeen in de desbetreffende faculteitskamer. In deze bijeenkomst maakt de rector magnificus een lijst van de opponenten op, bepaalt in overleg met hen de volgorde waarin zij het woord zullen krijgen, verdeelt de spreektijd en wijst de secretaris van het college aan.

6. De promovendus en beide paranimfen dienen circa 30 minuten vóór de aanvang van de promotie aanwezig te zijn. Ze worden door de pedel opgewacht in de hal van het Academiegebouw en naar één der faculteitskamers gebracht waarna een korte introductie in het promotieprotocol door de pedel volgt. In de faculteitskamer, die tijdens de plechtigheid wordt afgesloten, kan men zich zo nodig omkleden.

7. Enkele minuten voor aanvang van de plechtigheid brengt de pedel de leden van de Promotiecommissie en de (co)promotores naar de promotiezaal. De (eerste) promotor loopt ter rechterzijde van de rector magnificus.

8. De pedel kondigt de komst van het college op de gebruikelijke wijze in de deur van de promotiezaal aan:

"Het College voor Promoties."

9. De leden van het college, alsmede de emeriti-hoogleraren en gasten nemen plaats; de rector magnificus en de secretaris achter de linker tafel, de promotor achter de rechter tafel, de opponenten zoveel mogelijk direct achter die tafels op de overige plaatsen, de overige personen op de tweede en volgende rijen achter beide tafels. Baretten worden in beginsel afgenomen.*

10. Vervolgens haalt de pedel de promovendus met de paranimfen op en brengt hen naar de promotiezaal. Volgorde: pedel, paranimf primus, promovendus, paranimf secundus. Eén van de paranimfen draagt desgewenst het proefschrift, een schrijfblok en pen voor het maken van aantekeningen en eventuele literatuur die de promovendus wil raadplegen tijdens de gedachtewisseling.

11. In de promotiezaal stellen zij zich naast elkaar op (de promovendus in het midden) tegenover de rector magnificus en het College voor Promoties en maken gelijktijdig een lichte buiging, eerst naar links, dan naar rechts.

12. Daarna staat de rector magnificus op (met baret op) en zegt: "Geachte promovendus, het College voor Promoties dezer universiteit, door ons vertegenwoordigd, heeft kennisgenomen van uw proefschrift en de bijgevoegde stellingen en is bereid u deze te horen verdedigen. Ik verzoek u plaats te nemen."

De rector magnificus gaat zitten en neemt de baret af. *

13. De promovendus neemt plaats achter de kleine tafel. De door één der paranimfen meegebrachte bescheiden ten behoeve van de promovendus worden op de tafel gedeponeerd. De paranimfen nemen plaats op de voor hen gereserveerde stoelen, eerste links en eerste rechts van het midden gangpad.

14. Vervolgens vindt de verdediging plaats, waarbij de rector magnificus of diens plaatsvervanger optreedt als voorzitter.

Indien er ten minste drie weken voor de verdediging vragen vanuit het publiek zijn aangemeld kunnen deze als volgt worden behandeld. De Rector magnificus nodigt de opponent(en) uit de zaal uit om achter de tafel plaats te nemen en geeft deze het woord.

Nadat de opponent de vraag heeft gesteld en zo nodig kort heeft toegelicht, zegt de rector magnificus:
"Geachte promovendus, ik geef u het woord om de gestelde vraag bondig te beantwoorden."

Nadat de vraag van de opponent uit de zaal is beantwoord, zegt de rector magnificus:

"Dan geef ik nu het woord aan de hoogleraar....." (etc.)

Enkele minuten voordat de tijd verstreken is, treedt de pedel de promotiezaal binnen en blijft bij de deur staan. Na exact 45 minuten zegt de pedel met duidelijke stem:
"Hora finita."

De lopende gedachtewisseling wordt zo snel mogelijk afgesloten. Daarna zegt de rector magnificus:

"Het College voor Promoties zal zich enige ogenblikken terugtrekken voor beraad."

15. De rector magnificus zal daarop de plechtigheid schorsen voor het houden van beraad door het College voor Promoties. Onder begeleiding van de pedel verlaten de Promotiecommissie en de overige deelnemers aan het cortège de zaal. Laatstgenoemde wonen de beraadslaging van de Promotiecommissie als toehoorder bij, tenzij de rector magnificus ter plaatse beslist dat de beraadslaging besloten is. De promovendus en de paranimfen worden door een medewerker van de bode- en conciërgedienst naar de faculteitskamer teruggebracht.

16. In het beraad wordt de beslissing genomen over het te verlenen doctoraat. In geval van een voorstel om de graad van doctor cum laude toe te kennen wordt er schriftelijk gestemd. Stemming geschiedt uitsluitend door de leden van de Promotiecommissie. Voorzitter, (co-)promotor(es) en deskundigen nemen dus niet deel aan de stemming. Het voorstel is verworpen als meer dan één stem tegen wordt uitgebracht. Men dient zich voor of tegen het voorstel uit te spreken. Onthouding van stem is niet toegestaan. Aan het eind van het beraad wordt de bul door rector, secretaris en promotor(es) getekend.

17. Na het beraad, dat zo kort mogelijk moet duren, leidt de pedel het college weer naar de promotiezaal. Wanneer allen gezeten zijn, leidt de pedel de promovendus en de paranimfen eveneens weer binnen. Zij begeven zich tot voor de tafels van het College van Decanen en stellen zich op in V-vorm (promovendus iets voor de paranimfen).

18. Zodra deze voor het college staan, zet de rector magnificus de baret op en zegt staande:

"Waarde promovendus, het College voor Promoties dezer universiteit, door ons vertegenwoordigd, na kennisgenomen te hebben van uw proefschrift met bijgevoegde stellingen en deze door u te hebben horen verdedigen, heeft besloten u het door u begeerde doctoraat aan de Rijksuniversiteit Groningen te verlenen."

Indien het predicaat 'cum laude' is toegekend, voegt de rector magnificus toe:

"En wel op grond van .....bijvoorbeeld uw bijzonder verdienstelijk proefschrift (en uw voortreffelijke verdediging), het hoogst gunstige verslag van de faculteit betreffende uw studiën met het predicaat 'cum laude'."

19. De rector magnificus vervolgt:

"Uw (eerste) promotor, de hoogleraar/doctor ....., is gemachtigd u op de gebruikelijke wijze met deze waardigheid te bekleden."

De rector magnificus gaat zitten en zet de baret af.*

20. De promotor zet de baret op, gaat staan en zegt:
'Volgaarne aanvaard ik de taak, mij door de rector magnificus opgedragen."

De promotor zet na deze woorden de baret af* om de promovendus toe te spreken, beginnende met de woorden:

"Doch alvorens deze opdracht uit te voeren, wil ik enige persoonlijke woorden tot u richten."

Volgt de *laudatio* (maximaal zes minuten), deze wordt uitgesproken door de promotor of de directe begeleider.

Na het uitspreken daarvan zet de promotor de baret weer op, nodigt iedereen uit op te staan en spreekt, als ieder staat, de formule uit:

"Uit kracht van de bevoegdheid , ons bij de wet toegekend, volgens het besluit van het College voor Promoties van deze universiteit, verklaar ik, ... u, te bevorderen tot doctor en u alle rechten te verlenen die door wet of gewoonte aan het doctoraat aan de Rijksuniversiteit Groningen zijn verbonden. Belooft u als doctor in de toekomst te handelen naar de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijk Integriteit 2018 van de Universiteiten van Nederland (UNL)?"

De promovendus antwoordt: "Dat beloof ik"

Nadat de promotor vervolgens de aanwezigen heeft verzocht weer plaats te nemen, vervolgt de promotor staande:

"Nadat ik alzo de mij opgelegde taak heb volbracht, mag ik de eerste zijn die u met deze (zo loffelijke) promotie gelukwenst en als doctor begroet."

Na de gelukwens keert de promotor terug naar zijn/haar plaats, gaat zitten en neemt de baret af.*

De rector magnificus gaat staan, zet de baret op en zegt:

"Ten bewijze dezer (bij 'cum laude': hoogst eervolle) promotie overhandig (toon, in geval van 'cum laude') ik u het diploma, door rector magnificus, secretaris en promotor(es) ondertekend en voorzien van het grootzegel der universiteit. Maar alvorens daartoe over te gaan, zeergeleerde ..... (naam provendus), kwijt ik mij van een aangename plicht door u, ook namens het College voor Promoties dezer universiteit, met de verworven graad geluk te wensen."

(Geeft hand, krijgt het diploma aangereikt door de secretaris, overhandigt dit aan de jonge doctor en keert terug naar zijn plaats).

Rector magnificus: "Hiermede verklaar ik deze plechtigheid geëindigd." (Geeft tikje met de hamer).

Hierna geleidt de pedel het College voor Promoties naar de receptieruimte of, indien de receptie niet in het Academiegebouw plaatsvindt, terug naar de faculteitskamer. Een medewerker van de bode- en conciërgedienst geleidt vervolgens de jonge doctor, de paranimfen en de familie naar de receptieruimte dan wel de faculteitskamer, indien de receptie elders wordt gehouden.

21. In principe is Nederlands de voertaal. Indien echter één of meer leden van de Promotiecommissie de Nederlandse taal niet beheersen, wordt in belangrijke mate het Engels gebruikt. Een plechtigheid volledig in het Engels is op verzoek van de promotor mogelijk. Dit verzoek dient te worden voorgelegd aan de decaan.

Tijdens de promotiezitting worden de volgende aanspreekvormen gebruikt:

Voorzitter	: 'hooggeleerde voorzitter"
Promotor	: 'hooggeachte promotor'
Copromotor	: 'zeergeleerde opponent'
Hoogleraren	: 'hooggeleerde opponent'
Overige commissieleden en deskundigen	: 'zeergeleerde opponent'
Promovendus	: 'waarde promovendus"

Receptie
Na afloop van de promotieplechtigheid bestaat de mogelijkheid om te recipiëren.

*Bij ernstige bezwaren tegen het afnemen van de baret hoeft de baret niet te worden afgenomen.